

Notaris in loondienst

De weg is vrij voor invoering van de notaris in loondienst. Een werkgroep van deskundigen uit het notariaat en Justitie is tot de conclusie gekomen dat dit zonder al te veel ingrijpende wijzigingen in de Wet op het notarisambt kan. In de advocatuur bestaat de mogelijkheid van een dienstverband tussen advocaten al vele decennia, maar voor het notariaat is de notaris in loondienst nog een grote stap.

In de notariële praktijk bestaat al langer behoefte aan een figuur die naast de notaris zelfstandig kan optreden en akten kan passeren zonder dat hij ondernemer is. Die behoefte is na de invoering van de nieuwe Wet op het notarisambt nog sterker geworden. Sindsdien ligt het accent immers nog veel meer op de ondernemerskwaliteiten van de notaris. Maar niet iedere kandidaat-notaris is een ondernemer. Een loondienstverhouding is flexibeler: er kan gemakkelijker in deeltijd worden gewerkt en van werkkring worden veranderd. Men kan zich meer specialiseren en alleen vakinhoudelijk bezig zijn.

Wat zijn eigenlijk de beletsels en hoe zijn die weg te nemen? Een notaris is een ambtenaar met de bevoegdheid akten te passeren. Volgens de Wet op het notarisambt moet hij zijn ambt in onafhankelijkheid en onpartijdigheid uitoefenen en mag hij zijn ambt niet in dienstverband uitoefenen. Iemand is pas benoembaar als notaris wanneer hij de beroepsopleiding heeft afgerond, zes jaar als kandidaat-notaris stage heeft gelopen, en een ondernemingsplan heeft overgelegd, waaruit blijkt dat hij een behoorlijk kantoor kan houden en na drie jaren de praktijk kostendekkend kan uitoefenen.

De werkgroep notaris in loondienst beveelt aan dat ook de notaris in loondienst een notaris met een publieke functie wordt en door de overheid benoemd, op gezamenlijk verzoek van de notaris in spe en zijn toekomstige notaris-werkgever. De benoemingseisen moeten identiek worden aan die van de notaris in de huidige wet, met uitzondering van het ondernemingsplanvereiste. Als werknemer treedt hij in dienst van een andere notaris en draagt hij niet mee in de ondernemerslasten, maar hij moet zoveel mogelijk dezelfde rechten en plichten krijgen als de notaris-ondernemer. De akten moeten aan dezelfde voorwaarden voldoen, de tuchtrechtelijke aansprakelijkheid is hetzelfde, evenals de normen waaraan hij zich moet houden. Voor een buitenstaander blijkt dus uit niets dat hij te maken heeft met een notaris in loondienst, ook niet uit de kop van de akte.

De onafhankelijkheid wordt gewaarborgd door een regeling, ontleend aan die van de advocatuur: een professioneel statuut, met onder meer een ontslagverbod bij verschil van inzicht over het beleid voor behandeling van zaken.

De voorstellen voorzien niet in de mogelijkheid van een notaris in loondienst van een niet-notaris. De positie van de notaris, belast met gedelegeerd staatsgezag, wordt daarmee niet verenigbaar gevonden. Ook een professioneel statuut kan daarvoor geen oplossing bieden. Om een vergelijking te maken: je kunt je toch ook moeilijk voorstellen dat een rechter in dienst treedt van Vereniging Eigen Huis en evengoed uitspraken kan doen die openbaar gezag hebben?

DE ADVOCaat

Ter introductie van alweer de achtste stripboek De Rechter, dat eind september verschijnt, tekent Jesse van Muylwijck een paar keer een strip voor het *Advocatenblad*.